

Ännu ett nytt år

Det känns som året precis börjat när det tog slut. Kanske är det alltid så? I vilket fall som helst ligger ett nytt år framför våra fötter med alla dess utmaningar och överraskningar.

År 2005 inleddes som det förra slutade; med en katastrof, nu här hemma i Sverige. År 2004 avslutades med katastrofen i Sydostasien, branden på rockkonserten i Buenos Aires, och säkert många andra katastrofer till som inte nått nyhetsbyråerna, och därför inte räknas.

Men vi ska hoppas, och det är det sista man lämnar ifrån sig, att år 2005 kommer att gå till historien som det år Författarcentrum Syd tog över ansvaret för lokalen Loftet, och inledde arbetet med att bygga upp ett riktigt Litteraturens hus på Lilla Torg 9!

Det känns riktigt skönt att efter en ihärdig kamp för att få behålla Loftet, och göra det till vår föreningslokal samtidigt som till en litterär mötesplats för litteraturen i alla dess former i Malmö, att nu få avnjuta frukten. Vi kommer att inleda det litterära caféet med Birgitta Stenberg i ett samtal med Lasse Söderberg den 10 mars och sedan träffas vi igen på årsmötet den 13 mars. Jag kommer dock att missa det hela eftersom jag har fått ett stipendium för att åka igen till Argentina, Chile och Uruguay, MEN jag kommer att närvara i tankarna.

Njut av Loftet, och sedan ses vi på Författarcentrum Riks årsmöte i Ystad 16-17 april!

Foto: Draumej Aradóttir

Helen Halldórsdóttir
Ordförande i FC Syd

Fel på pg-blanketten

Några medlemmar har inte kunnat betala in årsavgiften på de förtryckta postgiroblanketterna. Företaget som vi beställt blanketterna från har gjort en miss. Beklagat det besvär som detta orsakat FC Syds medlemmar! *Hälsningar Anna*

18 mars – start för nya webbportalen

Som tidigare meddelats har FC Syd under 2004 satsat på att utveckla en webbportal, och arbetet med denna närmar sig nu sitt slutskede. **Fredagen den 18 mars klockan 18.00** smyglanseras den nya interaktiva webbsidan **www.fcsyd.nu** bara för oss medlemmar. Denna fredagskväll kommer också jag att finnas tillgänglig på sidan i virtuell beskaffenhet, för att besvara frågor om densamma.

På portalen har du som medlem möjlighet att aktivt presentera dig själv med information om din verksamhet, bilder på bokomslag, citat ur böcker m.m.

Ambitionen är också att skapa ett allmänt intresse för portalen. Med en kalender för litterära evenemang i Skåne, ett öppet litterärt diskussionsforum och en artikelsida riktar den sig också till en bred allmänhet; till privatpersoner, bibliotek, organisationer o s v. De nya interaktiva funktionerna uppdateras dagligen, vilket troligen också bidrar till att göra sidan mera attraktiv. På så vis ökar möjligheten för dig som författare att nå ut till litteraturintresserade i regionen och till potentiella uppdragsgivare samtidigt som föreningen får en fast punkt i cybervärlden där kontakten både mellan medlemmar och mellan medlemmar och allmänheten förstärks.

Portalen lanseras för allmänheten under april månad, så passa på att registrera dig snart!

För att få tillgång till medlemsfunktionerna, måste du först registrera dig med lösenord och användaruppgifter. Dessa kommer att sändas till dig per brev inom kort.

Allt gott!
Paul Nilsson

Medlemsaktuellt

Delad glädje är dubbel glädje. Här presenteras aktuella uppgifter om medlemmarnas författarskap; nya böcker, utmärkelser eller liknande. Skriv några rader, gärna via mail: syd@forfattarcentrum.se eller ring 040-611 89 90.

Niklas Törnlund, pris av Svenska Akademien

Niklas Törnlund, Lund, belönades i december av Svenska Akademien med 50 000 kr ur Stina och Erik Lundbergs stiftelse. Niklas Törnlund debuterade 1977 och har senast gett ut diktsamlingarna *Jag går mot ett grönt rop* och *Allt beror på vingar*. Han har också stått för librettot till kammaroperan *Om man blivit av med sitt bagage* med musik av Britta Byström.

Christina Claesson, prisad för mångsidighet

Christina Claesson, Malmö, tilldelades i december 2004 års litteraturpris på 10 000 kr av Litteraturens Vänner i Skåne "för ett mångsidigt och originellt författarskap i olika genrer, för barn och för vuxna, alltid fantasifullt och med olika infallsvinklar. Hon har skrivit sällsamma historier, underfundiga versberättelser och slagkraftig dramatik. Christina Claesson får också priset för att utan skygglappar ha gett sig in i samhällsdebatten och med humor och engagemang fört fram friska synpunkter i vitala frågor.

Inger Bermar, stipendium

Inger Bermar, Malmö har fått arbetsstipendium på 40 000 kr ur Fotokopieringsfonden.

Lars Magnar Enoksen, nominerad

Lars Magnar Enoksen, Malmö, är med boken *Vikingarnas stridskonst* (Historiska Media) nominerad till priset Årets bok om svensk historia som utdelas av Nättidningen Svensk Historia.

Economou och Papageorgiou, Nya tilltal

Michael Economou och Vasilis Papageorgiou, båda Lund, har översatt en av New York-poeten Kenneth Kochs sista diktsamlingar, *New Add-resses* (2000), till svenska under titeln *Nya Tilltal*, utgiven på Teatron Biblia under hösten 2004. Nya Tilltal innehåller ett efterord skrivet av Vasilis Papageorgiou.

Eta Christensson; medverkan på CD

Eta Christensson, Hörby, har skrivit och tonsatt texter på en ny CD, *Sånger till Gudinnan*. Arrangemang och ackompanjering av musikern Teo Törnqvist.

Bertil Pettersson, ställer ut Vedbärrerskan

Bertil Pettersson, Malmö, har haft en utställning kring sin dikt *Vedbärrerskan* på Galleri Persson i Malmö. Vedbärrerskan uppfördes för första gången i projekt med flera uppläsare på Världsbokdagen 2004.

Mårten Melin, ny barnbok

Mårten Melin, Malmö, har utkommit med en ny barnbok, *Susanne och den lilla grisen*, med illustrationer av Emma Adbåge, Eriksson&Lindgrens förlag.

Stefan Whilde, två romaner på gång

Stefan Whilde, Malmö, utger två romaner under våren 2005. *Samlaget* (mars) och *Zarathustra talar till makaronerna* (maj). Stefan Whilde medverkar också i *Subaltern Erotica* med essän *Les extrêmes se touchent*, som utkommer i september. All utgivning sker på bokförlaget h:ström, Text & Kultur. Stefan Whildes roman *Vässandet Av Klingor* (Ord&Visor Förlag, 2001) översätts till franska av Fredrika Berghman.

Tuija Nieminen Kristofersson, nya dikter

Tuija Nieminen Kristofersson, Bromölla, har utgivit diktsamlingen *Någon gång regn i Ngorongoro* på Bonniers förlag.

Thomas Millroth, tidsbild om Vällingby

Thomas Millroth, Ystad, har utkommit med essäer, betraktelser och berättelser under titeln *Vällingby en tidsbild av vikt*, med foton av Per Skoglund. Boken släpptes i november av förläggaren och formgivaren Karin Almlöf i samband med öppningen av en utställning om 50-årsjubilerande Vällingby.

Thomas Millroth har skrivit om Måleri och Skulptur i *Signums Svenska Konsthistoria* band 13 som släpps i vår. Han har också nyligen avslutat två projekt med konstnärers teckningar, en med Endre Nemes teckningar 1935-1945 och en med Carl Fredrik Reuterswårds teckningar 1989-1993.

Matilda Valfridsson (pseud), tredje boken

Matilda Valfridsson (pseud), utkommer med den tredje boken i serien *Pappas Flicka...* under titeln *Sönderfallet*.

Kjell Ekborg, två nya böcker

Kjell Ekborg, Åsljunga, har utkommit med romanen *De fyra sädesslagen*. Romanen börjar vid ett bridgebord och följer de fyra bridgespelarnas öden i livet. I november utkom Kjell Ekborgs bok *Arbetslös en utmaning*.

Christer Classon, om kunglig arkeologi

Christer Classon, Malmö, fotografen Jan Mark och arkeologen Giordano Labud har tillsammans gjort boken *Kungen som grävde: Gustaf VI Adolf i Italien*. Fotografierna från boken visas t o m 31 mars på Museum Tre Kronor i Stockholm. I sommar visas utställningen på Amalienborgs slott i Köpenhamn.

Nya medlemmar: Per Brinkemo, Lund. Leif Eriksson, Hjärup. Margit Randén, Malmö. Åke Sandstedt, Vejbystrand. Mihailo Apostolov, Malmö. Erik Pousette, Helsingborg. Lena Breitner, Malmö. Elisabeth von Hoffsten, Malmö.

Minnesord: Sven Christer Swahn

Romanförfattaren, poeten och översättaren, fil dr Sven Christer Swahn, Limhamn är död. Han blev 71 år gammal. Hans närmaste är hustrun Sigbrit, barn och barnbarn.

Jag kände Sven Christer under de sista tio åren av hans liv. Bekantskapen inleddes med en skriftlig förfrågan om han ville vara lektör för ett romanmanuskript. Som litterär nybörjare hoppades jag, men vågade inte tro, att han skulle ha tid och lust. Bara en vecka senare kom ett vänligt brev med ett motförslag. Vi kan väl byta tjänster? Han skickade över ett manus med titeln ”Ett monsters memoarer”. Fyrahundra sidor i Camus anda.

Mångsidighet är ett alltför svagt ord för att beskriva Sven Christers litterära och litteraturkritiska verksamhet. Sedan debuten 1956 gav han ut över femtio verk, alltifrån romaner till science fiction berättelser och ungdomsböcker. Han var också en av våra stora essäister. Som mångårig litteraturkritiker i Sydsvenskan behandlade han 1700-talspoeter (han doktorerade på Jacob Frese) och vår samtids litteratörer med samma suveräna överblick. Han skrev också dramatik, som bland annat uppfördes som radioteater.

Första gången jag såg Sven Christer var på Växjö Högre Allmänna Läroverk. Jag var sextonårig elev och han extra adjunkt i humanistiska ämnen. En kortväxt 22-åring med kraftfull mustasch och markerade ögonbryn gick över skolgården. Ehuru född i Karlskrona såg han gallisk ut och var det. Han föregicks av sitt eget rykte som poet. Sådana djur var sällsynta i Växjö på femtiotalet. Flickor har alltid dragits till författare. Det hade han inte något emot. I Småland stod han ut en termin innan livsresan gick vidare till nästa hållplats, Köpenhamn. Åren på sextiotalet, som lektor vid byens universitet satte djupa spår. Umgänget med författarkolleger som Poul Borum, Inger Christensen och Dan Turèll blev betydelsefullt för hans mänskliga och litterära utveckling.

Sven Christer och jag fann varandra bland annat i det gemensamma intresset ”for de lokale forhold”. Som Piraten kunde han göra litteratur av en smörgås. Det var just det till synes obetydliga, som det mesta handlade om. Så här skrev han t.ex. i boken ”Typiskt danskt”:

”De bästa danska smörrebröden har något metafysiskt över sig, en upphöjd enkelhet. Och det bästa exemplet är i mångas mening den s.k. Amagermaden. En Amagermad består av en skiva grovt rågbröd och

en skiva, ljust, fint franskröd. Så tar man lite flott och stryker på ena skivan. Jämför vissa limsorter, som skall strykas på ena sidan varvid man väntar en stund innan man trycker samman fogarna. Man strör grovt salt på flottet och trycker ihop skivorna. Man får en smörgås där den ena skivan är den andras pålägg. Frågan är då, och det är här det intressanta börjar, vilken skiva är pålägg och vilken är bas. Vad är under och vad är över? Vad är himmel, vad är jord? Man kan äta en eller två sådana smörgåsar och tänka djupa tankar under tiden. Det är inte alla smörgåsar man kan säga det om.”

När Sven Christer Swahn fyllde 65 hade han en mottagning. Jag höll ett tal som enbart innehöll citat från de stoiska meddelanden jag fått från Sven Ch. under årens lopp. Några exempel jag kommer i håg: ”Tack för senast, kolossal stämning, kolossalt usel mat, en oslagbar kombination.”

”Jag gick på en blodpropp. En vit stödstrumpa, rätt nått. I övrigt känner jag mig som ett krus rosévin, varken rött eller vitt i ådrorna.”

Han var en internationell karlskronit, uppvuxen i en kulturell miljö. Fadern var folkskollärare och Radiotjänsts ombud. I hemmet umgicks blekingska namn som Sven Edvin Salje och Harry Martinsson. Varje sommar vistades familjen på Knösö, tvärs över fjärden låg staden med människorna. Det passade Sven Christer; inom räckhåll, men ändå på lagom distans.

Jag tror att han älskade H. C. Andersens diktning för att denne i en förstockad värld vågade vara sig själv och bryta mot konventionerna. Med ett sådant synsätt kan ett nödrim vara genialt. Därför tolkar jag HCA:s dikt ”Moderen med barnet” till svenska och tillägnar den till Sven Christer, en stor kulturpersonlighet och en oändligt saknad vän.

*Just där vägen gör en fint
ligger där ett hus så nimt
Väggarna de utåt luta
rutorna är små och puta
Dörren hänger på tre kvart
hunden skäller i en fart
Under brättet svalor kvittrade
solen sjunker – och så vidare.*

**Trygve Bång,
fd ordf i Författarcentrum Syd**

B

SVERIGE
Porto
betalt
Port payé

FC Syd tar hand om Loftet

Författarcentrum Syd övertog den 1 januari 2005 förvaltningen av lokalen Loftet i Litteraturens hus vid Lilla Torg från ABF Malmö. För administration och praktiska frågor svarar Christer Classon, heltidsanställd på arbetsmarknadstjänst i två år. Liksom tidigare när ABF hade hand om lokalen kommer ett nätverk av föreningar fylla Loftet med programverksamhet.

> Kontakt

Loftets expedition: Christer Classon
c/o Författarcentrum Syd, 211 34 Malmö
Tel 040-57 99 04, fax 040-661 03 22
E-post loftet@fcsyd.nu

> Hitta hit

Ingång till Loftet från Hedmanska gården vid Lilla torg 9

Det litterära Loftet våren 2005

Planering pågår för Loftets program bl a blir det Litterärt café på torsdagar kl 19-22 under våren med start 13 mars.

Tors 10 mars kl 19

Det litterära 1950-talet i Europa

Ett samtal mellan Birgitta Stenberg, författare, och Lasse Söderberg, poet och översättare.

Arrangeras av Författarcentrum Syd.

Sön 13 mars kl 13

Författarcentrum Syds årsmöte

Efter årsmötet talar fackboksförfattaren Dag Lennartsson över ämnet *Singel Malt Whisky – världens mest komplexa dryck?* Endast för medlemmar.

Sara Gilliard i mötet med poesins röster från Afghanistan

I våras reste jag till Afghanistan, och under min resa träffade jag en stor mängd författare och poeter. En av dessa är Safia Siddiqi, som förutom att hon är poet även är jämställdhetspolitiker och arbetar som genderrådgivare åt Ministeriet för Landsbygdsutveckling i Kabul. I september besökte Siddiqi Sverige, med anledning av Bokmässan i Göteborg. Hon är aktuell i antologin "Bitre mandlar" (sammanställd av Eugene Schougin och Elisabeth Eide), och innehåller dikter och texter av 17 afghanska författare - både kvinnor och män.

Vi i Svenska Afghanistankommittén ordnade i samband med Siddiqis besök ett evenemang i Malmö, som handlade om möjligheterna till yttrandefrihet i dagens Afghanistan. Siddiqi intervjuades då av journalisten Lena Birgersdotter, och läste även ett urval av sina dikter på modersmålet pashto. Det hela ägde rum på Inkonst den 27 september.

Musikgruppen Erik Högströms Orkester medverkade också, och detta inslag blev mycket lyckat speciellt då gruppen spelade en variant på en afghansk folksång som handlar om "Mulla Mohammad Jan" som blir lockad av en kvinna att åka till Mazar-i-Sharif och fira nyår. Då blev den afghanska publiken helt i gasen och började klappa takten, och det dök dessutom upp en afghansk man som kunde denna låt, så han gick upp på scenen och sjöng tillsammans med gruppen! Sen sjöng han också en egen låt om

Sverige, som handlade om att trots att det regnar och blåser och sånt, så är det ändå "Bra bra Sverige, Sverige mycket bra". Det blev verkligen ett riktigt MÖTE!!

Dagen efter var jag med på ytterligare en tillställning, på Kroksbäcksskolan, där Siddiqi skulle möta landsmän i Afghanska Kulturföreningen och Afghanskt Akademiskt Kulturcentrum. I inledningen till detta evenemang gick ca 10 olika karlar i 40-50-årsåldern upp och läste egna "hyllningsdikter" till Safia! Jag var enda svensken där, så det kändes lite konstigt att inte begripa något, men ändå intressant att se afghanernas engagemang. Det var något helt annat än den ljumhet som förekommer i "svenska" poesisammanhang.

Som en sammanfattning av båda dessa evenemang verkar det helt klart finnas en stor hunger från afghanernas sida efter kultur som de kan ta till sig och som de kan identifiera sig med - att så många afghaner kommer in till stan till ett ställe som Inkonst (som har en nästan uteslutande svensk/västerländsk publik) är ju annars jätteovanligt i Malmö. Utländska folkgrupper håller sig här mest i Rosengård, Holma och Kroksbäck - och dit åker knappt några svenskar. Så jag tror att det finns ett stort intresse för denna typ av MÖTEN som blev till i och med Siddiqis besök.

Sara Gilliard

Under februari-april är Sara Gilliard i Afghanistan för att studera afghanska författares villkor.